

Hirtshals under besættelsen
Rotary 25/4-1974

Det må blive sådan, som jeg oplevede den tyske besættelse.

Den 9. april 1940 var jeg kl. ca 7 om morgenen på arbejde i vor kolonihave, som var på arealet syd for Vestergade omtrent hvor Vesterled nu er. Det var tæt tåge den morgen, og jeg undrede mig over, at jeg kunne høre lyden af flere lavtflyvende flyvemaskiner, som jeg dog ikke rigtig kunne se, men jeg kunne skimte, at der blev fløjet rundt over den daværende vandbeholder, som lå midt i hovedvejen lige der, hvor denne forlader Nejst-skråningen. Tyskerne må åbenbart have antaget vandtårnet for en vejspærring.

Der herskede dagen igennem en del forvirring om, hvad der i virkeligheden var hendet. Jeg husker, at Arnold Nielsen den dag skulle tiltræde sin stilling som pantefoged ved kommunen, han kom om morgenen med toget fra Hjørring, og han havde hørt en del på vejen hertil.

De første tyskere, man så her, var 4 soldater i en jep, som ankom over middag, de henvendte sig til stationsforstander Jensen og fik ham med til kabelhuset ved stranden lige ud for campingpladsen, hvor man afbrød telegrafkabelet til England.

Der var i løbet af dagen gennem radio og politi givet ordre til at mørkelægge alle vinduer, slukke gadelygter og afblænde bil- og cykellygter.

Sognerådet skulle den pågældende dag holde ordinært møde. Møderne holdtes om aftenen, men da man ikke kunne mørkelægge mødelokalet på kommunekontoret, henlagdes mødet til kælderen.

Under mødet kom overbetjent Rømer og meddelte, at politiet havde fået oplysning om, at der skulle skaffes indkvartering til et kompagni tyske soldater for natten. Der var ingen oplysninger om, hvorledes indkvarteringen ønskedes, og jeg fandt en skatteliste, og ved hjælp af sognerådsmedlemmerne fra Hirtshals fordelte vi soldaterne med 1 - 2 eller 3 på de hjem, hvor vi mente, der var sengeplads. Det var ved 23-tiden vi sendte medarbejderne fra kontoret og os selv rundt og meddelte beboerne, at de kunne forvente indkvartering, og vi blev ikke alle steder modtaget velvilligt.

De sognerådsmedlemmer, der havde medvirket ved indkvarteringen afventede sammen med Rømer og jeg soldaternes ankomst. Vi opholdt os i ventetiden på Afholdshotellet (Hotel Skagerak), men klokken blev 1.30 før de første soldater viste sig, det var 2 mand i et mindre køretøj, de holdt stille et øjeblik i den nordlige ende af Nørregade, men forsvandt straks samme vej, som de var kommet. Først ca $\frac{1}{2}$ time senere ankom det tyske kompagni og blev modtaget af de ventende sognerådsmedlemmer med Hjalmer Petersen som ordfører, idet daværende sognerådsformand Niels Larsen (Vase) fra Asdal var syg gennem det meste af besættelsestiden, og Hjalmer Petersen var næstformand.

Det viste sig nu, at kompagniet ikke ville fordeles, men indkvarteres samme sted, hvorfor man ikke så anden udvej end i hast at få hentet et læs halm fra en af de større gårde i Asdal og så indkvartere hele styrken i Afholdshotellets store sal.